SPRENDIMAI

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS (ES) 2020/248

2020 m. vasario 21 d.

kuriuo nustatomos pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/21/EB 17 straipsnį atliekamų patikrinimų techninės gairės

(pranešta dokumentu Nr. C(2020) 889)

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/21/EB dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo ir iš dalies keičiančią Direktyvą 2004/35/EB ([1]), ypač į jos 22 straipsnio 1 dalies c punktą,

kadangi:

(1) Direktyvos 2006/21/EB 17 straipsnyje reikalaujama, kad visi atliekų įrenginiai, kuriems taikomas tos direktyvos 7 straipsnis, būtų tikrinami siekiant užtikrinti, kad jie atitinka reikiamas leidimo sąlygas. Siekiant, kad šie patikrinimai būtų efektyvūs ir veiksmingi, kompetentingos institucijos turėtų turėti reikiamus išteklius, funkcijas ir įgaliojimus, būti nepriklausomos nuo atitinkamų atliekų įrenginių veiklos vykdytojų ir turėti teisę į jų pagalbą. Nacionalinės institucijos, atsakingos už tai, kad jų jurisdikcijoje esantys atliekų įrenginiai atitiktų Direktyvos 2006/21/EB nuostatas, atlikdamos patikrinimus turėtų bendradarbiauti ir koordinuoti veiksmus;

(2) siekiant, kad patikrinimai būtų efektyvūs ir aktyvūs, tikslinga juos iš anksto numatyti tikrinimo planuose, sudaromuose atsižvelgiant į atitinkamų atliekų įrenginių keliamą riziką;

(3) atliekų įrenginiai, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis, apima atliekų įrenginius, kuriems reikalingas leidimas, be to, 7 straipsnyje nustatyta, kad nė vienas atliekų įrenginys neturėtų veikti be leidimo, todėl tikrinimo planuose būtina atsižvelgti į atliekų įrenginius, kurie turėtų turėti leidimą, tačiau jo neturi;

(4) valstybėms narėms turėtų būti palikta tam tikra veiksmų laisvė taikyti patikrinimų gaires atsižvelgiant į skirtingą kiekvieno atliekų įrenginio padėtį, kad užtikrintų, jog patikrinimai būtų proporcingi kiekvieno konkretaus įrenginio keliamam pavojui aplinkai ir saugai;

(5) siekiant atsižvelgti į skirtingas situacijas, kai gali būti nesilaikoma leidimų sąlygų, reikėtų numatyti galimybę atlikti tiek planinius, tiek neplaninius patikrinimus, kuriais būtų reaguojama į rimtus skundus, avarijas, incidentus ir neatitikties atvejus. Atlikdami patikrinimus inspektoriai taip pat turėtų atsižvelgti į patikrinimų, atliktų pagal kitus taikytinus ES teisės aktus, išvadas, jei tos išvados gali padėti atskleisti galimas pagal Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnį išduotų leidimų reikalavimų laikymosi problemas;

([1]) OL L 102, 2006 4 11, p. 15.

(6) siekiant užtikrinti patikrinimų veiksmingumą, būtina, kad tam tikra patikrinimų dalis, ypač apsilankymai vietoje, būtų atliekami iš anksto nepranešus;

(7) siekiant, kad atlikus patikrinimus, ypač vietoje, būtų galima padaryti išvadas ir sukaupti empirinių duomenų bazę būsimiems patikrinimams bei kitoms susijusioms priemonėms, svarbu, kad patikrinimai būtų tinkamai dokumentuojami, be kita ko, parengiant reguliarių apsilankymų vietoje ataskaitas;

(8) siekiant veiksmingai užtikrinti, kad būtų laikomasi leidimų sąlygų, svarbu, kad patikrinimai padėtų ir įgalintų imtis bet kokių tolesnių priemonių reaguojant į nustatytus neatitikties atvejus;

(9) atsižvelgiant į tai, kad atliekų įrenginių keliama rizika priklauso nuo atliekų įrenginio gyvavimo ciklo etapo, techninėse gairėse turi būti išsamios nuostatos dėl skirtingų atliekų įrenginių, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis, gyvavimo ciklo etapų;

(10) atsižvelgiant į tai, kad A kategorijos atliekų įrenginiai gali kelti didesnę riziką, techninėse gairėse būtina numatyti specialias tokiems įrenginiams skirtas nuostatas;

(11) šiame sprendime nustatytos priemonės atitinka pagal Direktyvos 2006/21/EB 23 straipsnio 2 dalį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Priimamos šio sprendimo priede išdėstytos atliekų įrenginių tikrinimo pagal Direktyvos 2006/21/EB 17 straipsnį techninės gairės.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2020 m. vasario 21 d.

Komisijos vardu
Virginijus SINKEVIČIUS
Komisijos narys

PRIEDAS

TECHNINĖS ATLIEKŲ ĮRENGINIŲ PATIKRINIMŲ GAIRĖS

A DALIS

Tikslai

Šiose gairėse nustatyti elementai, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant atliekų įrenginių, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis, patikrinimus, kurie kompetentingų institucijų turi būti atliekami pagal minėtos direktyvos 17 straipsnį. Šiais patikrinimais siekiama užtikrinti, kad visi įrenginiai turėtų reikiamą leidimą ir jų veikla būtų vykdoma laikantis atitinkamų leidime nustatytų sąlygų. Patikrinimai susiję su skirtingais atliekų įrenginių gyvavimo ciklo etapais.

Šiose gairėse aptariama bendra patikrinimų sistema (C dalis), pagrindiniai akcentai, kuriems skiriama daugiausia dėmesio atliekant atliekų įrenginių patikrinimus skirtingais jų gyvavimo ciklo etapais (D dalis) ir konkretūs elementai, į kuriuos svarbu atsižvelgti atliekant A kategorijos atliekų įrenginių patikrinimus (E dalis).

B DALIS

Sąvokų apibrėžtys

Šiose gairėse „patikrinimas“ reiškia bet kokią veiklą, kurios imasi kompetentinga institucija arba jos vardu veikiantys subjektai, siekdami užtikrinti, kad atliekų įrenginių, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis, veikla būtų vykdoma laikantis leidime, kurį jie turi turėti, nustatytų sąlygų. Šią veiklą visų pirma gali sudaryti:

— svarbių su aplinkosauga ir sauga susijusių klausimų bei atliekų įrenginių keliamų pavojų vertinimas,

— apsilankymai vietoje siekiant patikrinti patalpas, įrenginio teritorijos sąlygas, atitinkamą įrangą, įskaitant tai, ar ji tinkamai prižiūrima, susijusius dokumentus ir elektroninius duomenis, vidaus priemones ir sistemas bei darbo procesus,

— atliekų įrenginyje dirbančių darbuotojų apklausos,

— veiklos vykdytojų žinių apie susijusius teisinius reikalavimus ir veiklos vykdytojų veiklos poveikį aplinkai stiprinimas,

— mėginių ėmimas,

— žemės stebėjimo technologijų ir kitų nuotolinio stebėjimo priemonių, įskaitant tų, kuriose naudojami *in situ* jutikliai, naudojimas, jei tinkama,

— veiklos vykdytojų savikontrolės sistemos tikrinimas,

— dokumentų ir elektroninių duomenų, įskaitant veiklos vykdytojo ataskaitas, tikrinimas kitais būdais, nei apsilankymai vietoje,

— veiklos vykdytojų taikomų vidaus priemonių ir sistemų bei darbo procesų tikrinimas kitais būdais, nei apsilankymai vietoje,

— finansinių garantijų ar joms lygiaverčių draudimų tikrinimas,

— faktinės informacijos apie neatitiktį registravimas,

— nustatyto reikalavimų nesilaikymo priežasčių ir galimo tokio nesilaikymo poveikio aplinkai ir žmonių sveikatai rūšių nustatymas,

— nustatyto reikalavimų nesilaikymo atvejo aprašymas, ypač daug dėmesio skiriant aplinkybėms (įskaitant asmenis), kurios lėmė reikalavimų nesilaikymą, siekiant kuo tiksliau nustatyti, kokių veiksmų reikia imtis norint užtikrinti, kad reikalavimų būtų laikomasi, ir kaip sudaryti tam sąlygas, be kita ko, bendradarbiaujant ir dalijantis patikrinimo metu nustatytais faktais su kitomis susijusiomis kompetentingomis institucijomis.

Patikrinimai, įskaitant apsilankymus vietoje, gali būti planiniai, t. y. vykdomi kaip įprastos veiklos dalis, ir neplaniniai, t. y. vykdomi reaguojant į rimtus skundus arba tiriant rimtas avarijas, incidentus ir kitus reikalavimų nesilaikymo atvejus.

C DALIS

Išsamūs patikrinimai, tyrimai ir informacijos rinkimas

1. *Kompetentingos institucijos*

Atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) kad būtų kompetentingų institucijų, atsakingų už visoje valstybės narės teritorijoje atliekamų visų atliekų įrenginių, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis, patikrinimus;

b) kompetentingų institucijų nepriklausomumą ir gebėjimą atlikti visas patikrinimui atlikti būtinas užduotis;

c) kompetentingų institucijų įgaliojimus atlikti patikrinimus, įskaitant teisę patekti į patalpas ir patikrinti atitinkamą materialųjį turtą, dokumentus ir elektroninius duomenis;

d) kad kompetentingos institucijos turėtų pakankamai išteklių, darbuotojų ir įrangos patikrinimams atlikti;

e) kompetentingų institucijų ir kitų atitinkamų institucijų, visų pirma tų, kurių atsakomybė yra susijusi su leidimų, kurių reikalaujama pagal nacionalinės ar Sąjungos aplinkosaugos teisės aktus, taikomus arba svarbius įrenginiams, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis, sąlygų laikymusi, bendradarbiavimo ir veiklos koordinavimo tvarką;

f) žinių, patirties ir kompetencijos, kurių turi turėti inspektoriai, kad galėtų atlikti patikrinimus, ypač susijusius su atliekų įrenginių projektavimu, statyba, eksploatavimu ir uždarymu, lygį;

g) mokymų, kuriais siekiama atnaujinti inspektorių žinias, organizavimą;

h) būtiną pagalbą, kurią veiklos vykdytojai turi teikti kompetentingoms institucijoms, kad šios institucijos galėtų atlikti patikrinimus, įskaitant apsilankymus vietoje, paimti mėginius ir surinkti informaciją, būtiną jų pareigoms atlikti pagal Direktyvos 2006/21/EB 17 straipsnį.

Patikrinimus atliekančioms kompetentingoms institucijoms pagal nacionalinės teisės aktus gali padėti nepriklausomi ekspertai ir jiems gali būti pavestos patikrinimo užduotys su sąlyga, kad minėti ekspertai dirba prižiūrimi kompetentingos institucijos. Kompetentinga institucija nustato, kokia turi būti minimali ekspertų kvalifikacija, ir įvertina, ar turima kvalifikacija atitinka nustatytąją. Kompetentinga institucija taip pat patikrina, ar ekspertai nėra asmeniškai suinteresuoti patikrinimo rezultatais.

2. *Patikrinimų organizavimas*

2.1. Patikrinimų planai

Atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) patikrinimų suplanavimą iš anksto atitinkamu administraciniu lygmeniu parengiant planą ar planus, grindžiamus bendru svarbių aplinkosaugos ir saugos klausimų bei atliekų įrenginių keliamų pavojų vertinimu, o tais atvejais, kai su reikalavimų laikymusi susijusi informacija jau yra prieinama, bendru toje vietovėje, kuriai taikomas planas, veikiantiems atliekų įrenginiams nustatytų reikalavimų laikymosi būklės vertinimu. Tokius planus galima integruoti į kitus patikrinimo planus arba su jais derinti tais atvejais, kai manoma, kad tai tinkama;

b) patikrinimo plano ar planų periodišką peržiūrą ir prireikus atnaujinimą;

c) kad patikrinimo planas ar planai apimtų kiekvieną atliekų įrenginį, kuriam taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis;

d) kad į kiekvieną patikrinimo planą būtų įtraukta:

   i) bendras svarbių aplinkosaugos ir saugos klausimų ir kylančių pavojų vertinimas;

   ii) geografinė vietovė, kuriai taikomas patikrinimų planas;

   iii) atliekų įrenginių, kuriems yra taikomas patikrinimo planas ir yra suteiktas leidimas, sąrašas;

   iv) priemonės, padedančios užtikrinti, kad būtų nustatyti atliekų įrenginiai, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis ir kurie veikia be leidimo;

   v) planinių patikrinimų atlikimo procedūros;

   vi) neplaninių patikrinimų atlikimo procedūros;

   vii) iš anksto skelbiamų ir neskelbiamų apsilankymų vietoje atlikimo procedūros;

   viii) prireikus, skirtingų už patikrinimus atsakingų kompetentingų institucijų ir šių institucijų bei kompetentingų institucijų, prižiūrinčių, ar vykdomi leidimų, kurių reikalaujama pagal nacionalinės ar Sąjungos aplinkosaugos teisės aktus, taikomus arba svarbius atliekų įrenginiams, kuriems taikomas Direktyvos 2006/21/EB 7 straipsnis, išdavimo reikalavimai, bendradarbiavimo ir veiklos koordinavimo tvarka;

   ix) informacija apie žmogiškuosius, finansinius ir kitus išteklius, kurių reikia kompetentingai institucijai patikrinimo planui įgyvendinti.

2.2. Planiniai patikrinimai

Atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) kad būtų reguliariai atliekami planiniai patikrinimai, grindžiami tinkamu tikrinamo atliekų įrenginio keliamų pavojų vertinimu;

b) kad vietoje būtų lankomasi tinkamu dažnumu, remiantis atitinkamu tikrinamo atliekų įrenginio keliamų pavojų vertinimu, taip pat atsižvelgiant į galimai didesnį A kategorijos įrenginių keliamą pavojų;

c) kad vertinant atliekų įrenginių keliamą pavojų būtų remiamasi šiais kriterijais:

   i) potencialiu ir realiu atitinkamų įrenginių poveikiu žmonių sveikatai ir aplinkai, atsižvelgiant į išmetamų teršalų kiekius ir rūšis, vietos aplinkos pažeidžiamumą ir avarijų pavojų, kaip išsamiau aprašyta geriausių prieinamų gamybos būdų informacinio dokumento dėl kasybos pramonės atliekų tvarkymo (GPGBID KPAT) ([1]) skirsnyje, skirtame 5 GPGB;

   ii) ankstesniais duomenimis apie reikalavimų laikymąsi;

   iii) tai, ar atliekų įrenginio veiklos vykdytojas dalyvauja aplinkosaugos vadybos sistemoje (angl. santrumpa EMS), kuri išsamiau apibūdinta GPGBID KPAT skirsnyje, skirtame 1 GPGB;

d) kad inspektorius, kai tinkama, atkreiptų dėmesį į patikrinimų, atliktų pagal kitus taikomus Sąjungos teisės aktus, svarbias išvadas;

e) kad iš anksto paskelbus apie apsilankymus vietoje, veiklos vykdytojui būtų pateiktas apsilankymų grafikas ir nurodyta, kokią informaciją ar bet kokią kitą pagalbą veiklos vykdytojo bus prašoma suteikti;

f) kad nustačius reikalavimų nesilaikymo atvejį arba riziką, kad gali būti nesilaikoma reikalavimų, būtų atliktas tyrimas ir, jei taikoma, su kitomis institucijomis pasidalyta to tyrimo rezultatais siekiant:

   i) pateikti reikalavimų nesilaikymo atvejo ar rizikos, kad gali būti nesilaikoma reikalavimų, aprašymą, išsiaiškinti reikalavimų nesilaikymo priežastis bei poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, daugiausia dėmesio skiriant aplinkybėms (įskaitant asmenis), kurios lėmė reikalavimų nesilaikymą;

   ii) pateikti faktus, kad būtų galima lengviau imtis tinkamų veiksmų reikalavimų nesilaikymo atvejais ir užkirsti kelią būsimiems reikalavimų nesilaikymo atvejams, įskaitant, jei reikia, atliekant papildomus patikrinimus, veiklos vykdytojui imantis taisomųjų priemonių, atnaujinant leidimo sąlygas, sustabdant leidimo galiojimą ar taikant sankcijas;

g) tais atvejais, kai atliekų įrenginio veikla sustabdoma dėl leidime nustatytų sąlygų nesilaikymo, – į tolesnę tikrinimo veiklą, kad būtų pasiekti su aplinkosauga susiję ir kiti rezultatai, kurie turėjo būti pasiekti leidime nustatytomis sąlygomis.

2.3. Neplaniniai patikrinimai

Atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) kad neplaniniai patikrinimai, įskaitant apsilankymus vietoje, būtų atliekami kuo greičiau po to, kai kompetentinga institucija gauna rimtų skundų dėl leidime nustatytų reikalavimų nesilaikymo ar kitu būdu sužino apie rimtas avarijas, incidentus ar reikalavimų nesilaikymo atvejus, neatsižvelgiant į tai, ar apie tokius įvykius turi būti pranešta pagal Direktyvos 2006/21/EB 11 straipsnio 3 dalį ar 12 straipsnio 6 dalį, siekiant visų pirma:

   i) išaiškinti atvejo priežastis, poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, daugiausia dėmesio skirdama aplinkybėms (įskaitant asmenis), kurios lėmė, kad reikalavimų buvo nesilaikoma;

   ii) pateikti faktus, kad būtų galima lengviau imtis tinkamų veiksmų reikalavimų nesilaikymo atveju ir užkirsti kelią avarijoms, incidentams ar reikalavimų nesilaikymo atvejams ateityje, įskaitant, jei reikia, atliekant papildomus patikrinimus, veiklos vykdytojui imantis taisomųjų priemonių, atnaujinant leidimo sąlygas, sustabdant leidimo galiojimą ar taikant sankcijas;

b) kad inspektorius, kai tinkama, atkreiptų dėmesį į patikrinimų, atliktų pagal kitus taikomus Sąjungos teisės aktus, svarbias išvadas;

c) kad neplaniniai patikrinimai būtų atliekami kuo anksčiau atsižvelgiant į leidimo persvarstymą ar atnaujinimą ir, jei taikoma, prieš jį persvarstant ar atnaujinant.

2.4. Neskelbiami apsilankymai vietoje

Atsižvelgiama į šiuos dalykus:

([1]) http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/BREF/jrc109657_mwei_bref_-_for_pubsy_online.pdf

a) kad būtų atliekamas tinkamas skaičius neskelbiamų apsilankymų vietoje – ypač tais atvejais, kai neskelbiami apsilankymai vietoje yra susiję su nustatytomis problemomis, iškilusia rizika ar poreikiu sureaguoti į neatidėliotiną situaciją;

b) kad priimant sprendimus dėl neskelbiamų apsilankymų vietoje, kiek praktiškai įmanoma, būtų atsižvelgiama į sveikatos, aplinkos ir saugos aspektus ir į tai, kad apsilankymo vietoje metu atliekų įrenginio darbuotojai galbūt turėtų būti įrenginio vietoje.

3. *Su patikrinimais susiję dokumentai*

3.1. Su patikrinimo veikla, įskaitant apsilankymus vietoje, susiję dokumentai

Atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) kad visa patikrinimų veikla būtų tinkamai dokumentuojama;

b) kad po kiekvieno apsilankymo atliekų įrenginyje būtų parengta raštiška apsilankymo vietoje ataskaita ir ji būtų saugoma identifikuojama forma lengvai prieinamoje ir tinkamai tvarkomoje duomenų bazėje;

c) kad apsilankymo vietoje ataskaitoje būtų pateiktas patikrinimo tikslas, surinkti duomenys, informacija ir faktai bei jų vertinimas, taip pat išvada, ar vykdant atliekų įrenginio veiklą laikomasi atitinkamų leidime nustatytų sąlygų ir ar reikia imtis kokių nors papildomų veiksmų;

d) kad apsilankymo vietoje ataskaita būtų parengta per du mėnesius po apsilankymo vietoje, išskyrus atvejus, kai apsilankymo vietoje metu nustatoma reikšmingesnių faktų – tokiu atveju gali reikėti nustatyti kitą terminą;

e) kad prieš baigiant arba baigus rengti apsilankymo vietoje ataskaitą veiklos vykdytojui būtų suteikta galimybė pateikti pastabas, jei taikoma;

f) kad visuomenei pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/4/EB ([2]) būtų prieinami apsilankymo vietoje rezultatai ir kitos tikrinimo veiklos rezultatai, jei taikoma.

D DALIS

Svarbiausi akcentai atliekų įrenginius tikrinant skirtingais jų gyvavimo ciklo etapais

1. *Naujų atliekų įrenginių patikrinimai prieš pradedant atliekų kaupimo operacijas*

Atliekant patikrinimą atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) kad būtų įgyvendintos priemonės siekiant sumažinti poveikį aplinkai įrenginio eksploatavimo metu ir po jo uždarymo, įskaitant, jei reikia, užteršto vandens ir filtrato sutvarkymą;

b) kad atliekų įrenginio buvimo vieta, projektas bei statyba atitiktų leidime nurodytus saugos ir aplinkos apsaugos elementus;

c) kad būtų savikontrolės sistema, pagal kurią vykdoma reguliari stebėsena ir veiklos vykdytojai atlieka savo vidinius patikrinimus, kartu atsižvelgiant į tos sistemos turinį ir veiklos rezultatus; taip pat atsižvelgiama į tai, kad būtų numatytas stebėsenos duomenų perdavimas kompetentingai institucijai, į tų duomenų turinį bei tokio perdavimo veiksmingumą;

d) kad būtų įgyvendintos suplanuotos valdymo, techninės priežiūros ir priežiūros priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti įrenginio fizinį stabilumą ir užkirsti kelią grunto, oro, paviršinio arba požeminio vandens taršai ar užteršimui artimojoje ar tolimojoje perspektyvoje, taip pat kuo labiau sumažinti žalą kraštovaizdžiui;

e) kad būtų pakankamai žmogiškųjų išteklių ir darbuotojai, atsakingi už aplinkosaugos vadybą ir atliekų įrenginio saugą, būtų pakankamai kompetentingi;

f) kad būtų parengtas tinkamas uždarymo planas, kaip nurodyta Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnio 3 dalies f punkte;

g) tuo atveju, kai kompetentinga institucija reikalauja finansinės garantijos ar jai lygiaverčio draudimo, – kad finansinės garantijos ar jai lygiaverčio draudimo suma ir forma būtų tinkamos ir kad būtų įvertinta, ar reikia peržiūrėti ir patvirtinti įrenginio priskyrimą A kategorijai arba ne A kategorijai;

h) kad būtų laikomasi visų kitų leidime nustatytų sąlygų ir visų kitų Direktyvoje 2006/21/EB nustatytų atitinkamų reikalavimų.

([2]) 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

2. *Veikiančių atliekų įrenginių patikrinimai*

Atliekant patikrinimą atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) neigiamą atliekų įrenginio poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai ir priemones, kurių imtasi siekiant sumažinti poveikį aplinkai; visų pirma, atliekų įrenginio statybos, valdymo ir techninės priežiūros tinkamumą, siekiant trumpuoju ir ilguoju laikotarpiais užtikrinti jo fizinį stabilumą ir užkirsti kelią grunto, oro, paviršinio ar požeminio vandens taršai ar užteršimui, taip pat kuo labiau sumažinti žalą kraštovaizdžiui ir tai, kaip šis poveikis atitinka leidime nustatytas sąlygas, taip pat poveikio aplinkai įvertinime pateiktą informaciją, jei toks įvertinimas reikalingas;

b) kad atliekų įrenginyje kaupiamų atliekų kiekis, pobūdis ir kategorija atitiktų leidime nurodytus elementus;

c) kad apskaičiuotas iš įrenginyje kaupiamų atliekų susidariusio filtrato, įskaitant jame esančius teršalus, kiekis ir atliekų įrenginio vandens balansas atitiktų leidime nurodytus elementus;

d) atliekų įrenginio struktūros ir veiklos pokyčius patikrinant: 1) vandens valdymą; 2) geotechninių statybos darbų (pvz., dambos aukštinimo arba pylimo statybos) kokybę; 3) geotechninių saugos sistemų (pvz., paviršiaus dangos, stabilumo ir saugos stebėsenos) valdymą; 4) sukauptų atliekų kiekius ir savybes, palyginti su atliekų tvarkymo plane numatytomis prognozėmis; 5) filtrato susidarymą, įskaitant teršalų filtrate kiekį, palyginti su atliekų tvarkymo plane numatytomis prognozėmis; 6) atliekų įrenginio vandens balansą, palyginti su atliekų tvarkymo plane numatytomis prognozėmis, ir 7) naudojamus aplinkos ir saugos valdymo bei aplinkos stebėsenos metodus bei jų tinkamumą;

e) kad būtų priimtos priemonės, kurios buvo rekomenduotos arba privalomai nustatytos po ankstesnių patikrinimų;

f) aplinkosaugos ir saugos audito ataskaitas, jei to reikalaujama leidime;

g) savikontrolės programos, pagal kurią vykdoma reguliari stebėsena, ir visų stebėsenos duomenų teikimo (jei taikoma) kompetentingai institucijai rezultatus, išsamumą, valdymą ir veiksmingumą;

h) įrenginio teritorijoje pastebimas anomalijas;

i) paimtų mėginių tipiškumą ir kasybos atliekų apibūdinimą;

j) už atliekų įrenginio aplinkosaugos ir saugos vadybą atsakingų darbuotojų funkcijas, pareigas ir kompetenciją, taip pat, ar pakanka žmogiškųjų išteklių ir ar darbuotojams teikiamas mokymas;

k) pranešimo kompetentingai institucijai apie bet kokius įvykius, galinčius turėti įtakos atliekų įrenginio stabilumui, ir apie bet kokį didelį neigiamą poveikį aplinkai, nustatytą vykdant atliekų įrenginio kontrolę ir stebėseną, procedūras;

l) kad būtų parengtas tinkamas uždarymo planas, nurodytas Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnio 3 dalies f punkte, ir kad būtų laikomasi visų plane nurodytų laipsniškai įgyvendinamų uždarymo priemonių;

m) tais atvejais, kai kompetentinga institucija reikalauja finansinės garantijos ar lygiaverčio draudimo, – kad finansinės garantijos ar jai lygiaverčio draudimo suma ir forma būtų tinkamos atsižvelgiant į apskaičiuotas išlaidas, susijusias su leidime nurodytais veiklos vykdytojo įpareigojimais, įskaitant uždarymo ir etapo po uždarymo tvarką bei paveiktos žemės rekultivavimą;

n) atliekų įrenginio priklausymą A kategorijai;

o) kad būtų laikomasi visų kitų leidime nustatytų sąlygų ir visų kitų atitinkamų Direktyvos 2006/21/EB reikalavimų.

3. *Galutinis atliekų įrenginių patikrinimas vietoje pagal Direktyvos 2006/21/EB 12 straipsnio 3 dalį*

Atliekant patikrinimą atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) neigiamą atliekų įrenginio poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai bei priemones, taikomas siekiant sumažinti šį poveikį po atliekų įrenginio uždarymo, įskaitant, jei reikia, užteršto vandens ir filtrato valymą;

b) Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnio 3 dalies f punkte nurodyto uždarymo plano įgyvendinimą;

c) atliekų įrenginio paveiktos žemės rekultivavimą;

d) priežiūros, stebėsenos, kontrolės ir taisomųjų veiksmų plano bei tvarkos, kurie bus įgyvendinami etapu po atliekų įrenginio uždarymo, tinkamumą, įskaitant stebėsenos, priežiūros ir kontrolės įrangos veikimą ir tinkamumą;

e) tais atvejais, kai kompetentinga institucija reikalauja finansinės garantijos ar lygiaverčio draudimo, – kad finansinės garantijos ar jai lygiaverčio draudimo suma ir forma atitiktų apskaičiuotas išlaidas, susijusias su leidime nurodytais veiklos vykdytojo įpareigojimais, įskaitant galutinį uždarymą ir etapą po uždarymo bei likusį paveiktos žemės rekultivavimą;

f) atliekų įrenginio priklausymą A kategorijai;

g) kad būtų laikomasi visų kitų leidime nustatytų sąlygų ir visų kitų atitinkamų Direktyvos 2006/21/EB reikalavimų.

4. *Atliekų įrenginių tikrinimas po jų uždarymo, turint omenyje įrenginius, uždarytus po 2008 m. gegužės 1 d.*

Atliekant patikrinimą atsižvelgiama į šiuos dalykus:

a) neigiamą atliekų įrenginio poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai bei priemones, taikomas siekiant sumažinti šį poveikį po atliekų įrenginio uždarymo, įskaitant, jei reikia, užteršto vandens ir filtrato valymą;

b) neigiamo a punkte minimo poveikio atitikimą leidimo sąlygoms ir informacijai aplinkos poveikio vertinime, jei jis turėjo būti parengtas;

c) kad iš įrenginyje kaupiamų atliekų susidariusio filtrato, įskaitant jame esančius teršalus, kiekis ir atliekų įrenginio vandens balansas bei, jei reikalaujama, užteršto vandens ir filtrato tvarkymas atitiktų leidime nurodytus elementus;

d) Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnio 3 dalies f punkte nurodyto uždarymo plano įgyvendinimą;

e) uždarymo plano, nurodyto Direktyvos 2006/21/EB 5 straipsnio 3 dalies f punkte, tinkamumą, visų pirma, ar, remiantis rizika aplinkai ir poveikio vertinimu, reikia imtis papildomų uždarymo ir rekultivavimo priemonių;

f) atliekų įrenginio paveiktos žemės rekultivavimą; priežiūros, stebėsenos, kontrolės ir taisomųjų veiksmų plano bei tvarkos, kurie bus įgyvendinami etapu po atliekų įrenginio uždarymo, tinkamumą, įskaitant stebėsenos, priežiūros ir kontrolės įrangos veikimą ir tinkamumą, taip pat ar visi stebėsenos duomenys pateikti kompetentingai institucijai;

g) pranešimo kompetentingai institucijai apie bet kokius įvykius ar pokyčius, galinčius turėti įtakos atliekų įrenginio stabilumui, ir apie bet kokį didelį neigiamą poveikį aplinkai, nustatytą vykdant atliekų įrenginio kontrolę ir stebėseną, procedūrą;

h) tais atvejais, kai kompetentinga institucija reikalauja finansinės garantijos ar lygiaverčio draudimo, – kad finansinės garantijos ar jai lygiaverčio draudimo suma ir forma atitiktų apskaičiuotas išlaidas, susijusias su leidime nurodytais įpareigojimais, įskaitant etapo po atliekų įrenginio uždarymo užbaigimą, taisomąsias priemones ir atliekų įrenginio paveiktos žemės rekultivavimą;

i) atliekų įrenginio priklausymą A kategorijai;

j) kad būtų laikomasi visų kitų leidime nustatytų sąlygų ir visų kitų atitinkamų Direktyvos 2006/21/EB reikalavimų.

E DALIS

Papildomi elementai, į kuriuos reikia atsižvelgti atliekant A kategorijos atliekų įrenginių patikrinimus

1. *A kategorijos atliekų įrenginių, kuriuose yra kasybos atliekų, dambų patikrinimas*

Kai patikrinimas susijęs su A kategorijos atliekų įrenginių, kuriuose yra kasybos atliekų, dambomis, be D dalyje išvardytų atitinkamų elementų, inspektorius atsižvelgia į šiuos dalykus:

a) taikomos apsaugos nuo erozijos rūšį ir būklę;

b) dambos hidrologinės struktūros tinkamumą, pvz., vandens balansą, esamą antvandeninį bortą (vertikalų atstumą (aukštį) nuo normalaus didžiausio vandens paviršiaus ir dambos keteros);

c) nuosėdų ruožo struktūrą, būklę ir struktūrinį vientisumą, kaip antai ar yra įdubų, kasybos atliekų tankį, dulkių susidarymo kontrolę;

d) dambos keteros ir šlaito pokyčius, lyginant esamą jų būklę su projekte nustatytąja;

e) drenažo sistemos bei geotechninių konstrukcijų (tokių kaip geomembranos, užtvaros) ir įrangos (pavyzdžiui, skirtos dambos struktūros stebėsenai atlikti) veikimą ir būklę;

f) vandens nuotėkio ir protėkio vietas, taip pat pratekančių medžiagų kiekį;

g) bet kokius pastebėtus gedimus / defektus;

h) medžius ir augmeniją ant dambos.

2. *A kategorijos atliekų įrenginių, kuriuose yra kasybos atliekų, išleidimo mechanizmų patikrinimas*

Kai patikrinimas susijęs su A kategorijos atliekų įrenginių, kuriuose yra kasybos atliekų, išleidimo mechanizmais ir jų veikimu, be D dalyje išvardytų atitinkamų elementų, inspektorius atsižvelgia į šiuos dalykus:

a) prieigos prie išleidimo linijų ir išleidimo punktų tinkamumą;

b) statybos ir valdymo įrangos gedimus;

c) vandens nuotėkį per išleidimo mechanizmus ir aplink juos;

d) eroziją nutekėjimo kanale;

e) augmeniją išleidimo mechanizmuose ar šalia jų;

f) išleidimo reguliavimo įrangą;

g) avarinio išleidimo mechanizmus;

h) pagalbinio elektros energijos tiekimo šaltinius;

i) tai, kaip, padidinus išleidimo srautą į kasybos atliekų baseiną, padidėja kasybos atliekų baseino lygis (matuojama metrais per metus);

j) kasybos atliekų padėjimo sistemą;

k) vandens valdymo sistemą.

3. *A kategorijos atliekų įrenginių, kuriuose yra uolienų atliekų, patikrinimai*

Kai patikrinimas susijęs su A kategorijos atliekų įrenginiais, kuriuose yra uolienų atliekų, be D dalyje išvardytų atitinkamų elementų, inspektorius atsižvelgia į šiuos dalykus:

a) uolienų dūlėjimą;

b) prasisunkiančio vandens kokybę ir kiekį;

c) priemonių, kurios taikomos siekiant sumažinti uolienų atliekų įrenginių poveikį aplinkai, tinkamumą;

d) remiantis atitinkamais teisiniais įsipareigojimais, ar tinkamai vykdoma rekultivavimo veikla ir ar ji veiksminga.